

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refușă. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

Nr. 8402 Pres.

IOAN

din îndurarea lui Dumnezeu arhiepiscop al Transilvaniei și mitropolit al Românilor de religiunea greco-orientală din Ungaria și Transilvania.

Preaonorăților protopresbiteri și administratori protopresbiterali, onoratei preoți și iubitelui nostru popor din arhiepiscopia noastră transilvană, dar și milă de la Dumnezeu Tatăl și Domnul nostru Iisus Christos, ear' dela noi arhiepiscopul binecuvântare.

Una dintră cele mai frumoase însușiri ale poporului nostru a fost totdeauna și cultivarea simțului religios, manifestat prin alipirea și ținerea sa la biserica și religiunea străbună, cu totă tăria convingerii sale.

Dovadă despre acesta nu numai numeroasele monumente și acte de pietate, dar și faptul că în tot locul unde ai noștri s'au întrunit în vre-o comună, ori unde s'au așezat întră alții, chiar și numai câteva familii, născuț lor principăla a fost mai înainte de toate, — a-și clădi biserică, ori-cât de modestă, în jurul căreia s'au grupat în firma credință, că bunul Dumnezeu le va remunera toate, aici și dincolo de mormânt.

Astfelu vedem că nu este comună ori cătun care n'ar avea biserică ori-cât de modestă. Numai arhiepiscopia și mitropolia noastră e lipsită de mângăierea de a avea biserica sa, așa numită catedrală, aici în centrul Orașului. Ear' acesta atât din cauza timpurilor trecute de tristă amintire, cari ne-au lipsit și de maica noastră mitropolie; cât și din cauză, că în unele părți ale patriei noastre, — până la anul 1848, nouă românilor ortodocși nu ni-se permitea să ridicăm biserici, cu turnuri și clopote, în centrul orașelor.

Acum însă după ce au trecut acele timpuri dureroase, și cu ajutorul preabunului Dumnezeu am redobândit și vechea noastră mitropolie și după ce mai dispunem și de un fond modest, înființat de fericitul Arhiepiscop și Mitropolit Andrei Baron de Șaguna, care fond, — printr'o bună îngrijire, — s'a mai și sporit: am creștut sosit timpul, ca drept mulțămii lui Dumnezeu pentru redobândirea maicei noastre mitropolii și altor asemenea bunătăți, și drept dovadă a vredniciei noastre, în locul modestei capele care ne-a adăpostit în trecut și ne-a mângăiat și în durerea pentru fatala pierdere a maicei noastre mitropolii, să ridicăm o biserică catedrală, maica tuturor bisericilor din mitropolie, o catedrală demnă de cel mai vechiu popor, demnă de cea mai veche mitropolie și religiune din iubita noastră patrie.

Am creat sosit timpul pentru realizarea unei asemenea mari necesități și dorințe ferbinte a clerului și a poporului nostru, dorință cu care s'au dus în mormânt fericții noștri înaintași, de memorie în etern binecuvântată. Căci dacă n'am face aceasta, ne-ar osândi greu chiar și spiritul acelor fericți înaintași, cari

incă la nașterea ideii unei catedrale s'au însuflețit la frumoase contribuiți benevole pentru fondul de care dispunem.

Am crezut că dacă toate popoarele și națiunile mai culte și mai luminate, ba chiar și comunele mai însemnate se întrec a-și ridica biserici cât mai frumoase, ar fi o mare scădere, ca noi, o arhiepiscopie și o mitropolie, să nu avem o biserică demnă de noi.

Din asemenea considerațiuni purcezend, și mai având în vedere și sublima misiune nu a zidurilor, ci a spiritului bisericii: în memorabila zi de astăzi, în care serbăm și noi împreună cu ceilalți compatrioți aniversarea nașterii Majestății Sale Preaînălțatului nostru Împărat și Rege Francisc Iosif I căruia, — întră alte multe avem a-i mulțămii și redobândirea vechei noastre mitropolii, — cu ajutorul lui Dumnezeu am așezat peatra fundamentală la zidirea primei noastre biserici catedrale, în onoarea și mărirea lui Dumnezeu și în folosul nostru sufletesc și trupesc, aici în centrul orașului Sibiu, în care se mai putem întruni la serviciile divine și pre cei vre-o 600 studenți ortodocși, dela institutele din acest Oraș, cari, până acuma au fost lipsiți de acea mângăiere, din lipsa de spațiu, în vechia capelă.

Deși fondul de care dispunem nu ajunge nici pentru terminarea zidirii, și cu atât mai puțin pentru înfrumusețarea și ajustarea internă și pentru înzestrarea cu cele trebuincioase; totuși, în conștăințare cu veneratul nostru sinod și consistoriu arhiepiscopale, am aflat de bine a întreprinde acea zidire în firmă speranță, că nu va fi nimeni dintră ai noștri, carele cunoscând sublima misiune a bisericii noastre naționale, n'ar dori forțe, să vadă opul întreprins, cât mai curând și terminat, cu deplin succes, și carele n'ar și sprigini, după putință aceasta întreprindere mărăță, închinată Domnului și cultului nostru religios.

La acesta ne-a mai îmbărbătat și împrejurarea, că cercetând noi cum au ridicat și alte națiuni și confesiuni asemenea biserici, și aflând că mai preste tot asemenea întreprinderi s'au început cu puțin mijloc materiale, dar cu multă credință în Dumnezeu și în omenii cei aleși și binecuvântați ai lui, prin colecte benevole, ni-am zis, pentru ce să nu încercăm a face și noi asemenea? și așa am urmat și noi aceași cale.

Ni-am impus această grea problemă și pentru-ca și printr'un semn vedit al religiosității se ne manifestă simțul nostru intern cătră sfânta religiune străbună, al cărei spirit, prin feliuritele valuri câte au trecut preste noi în cursul secolilor, ni-a conservat precum ne va conserva și în viitoriu tot ce avem mai scump, legea și limba, datinile și tradițiunile străbune și sincera noastră iubire de patria străbună, ferindu-ne de pericolele cutropitoare și apropiindu-ne tot mai mult de limanul mântuirii.

Ni-am impus asemenea problemă și pentru-ca să ne întărim tot mai

mult în credința noastră religioasă, îngerul nostru păzitoriu și îndreptătoriu, și în aceste timpuri grele prin cari trecem, în cea sfântă credință, de care nu ne pôte lipsi nici o putere lumescă, fiind ea o însușire a sufletului neatingibil de puterea omenească.

În fine ni-am impus acea problemă și pentru-ca prin ridicarea noului nostru Sion să simbolizăm reînvierea maicei noastre mitropolii, și ridicarea noastră din starea cea tristă a trecutului, să dovedim că prelângă născuț și voință tare orice pierdere se pot redobândi, și totodată să sigilăm și cimentăm și întrunirea noastră într'o mitropolie și într'o biserică națională. Și așa întruniți și în cugete și simțiri, să ne renoim și înțărăm născuțele noastre la tot la mai mare desvoltare a puterilor noastre sufletesci, pentru a ajunge tot la mai multă perfecțiune, după cuvântul sfintei evanghelii: „*fiți desvârșiți precum este și Tatăl vostru cel din ceruri*”, și prin aceasta la binele vremelnic și fericirea eternă, scopul suprem al omului.

Când aducem acestea la cunoștința iubitelui nostru cler și popor, nu putem tăinui că dorința noastră se va putea realiza numai dacă vom contribui cu toții, după posibilitate, la realizarea ei, precum fac acesta toate popoarele și națiunile mai înaintate și cu aspirațiuni de viitoriu tot mai bun.

Ear' dacă astfelu urmază toate popoarele mai înaintate, cari mai au și alte terene de desvoltare, cu cât mai mult trebuie să o facem noi, cari trăim în și prin biserică, noi cei atât de avizați la terenul bisericesc pentru desvoltarea noastră în cultura religioasă; cu cât mai mult avem a o face noi, cari prin biserică dorim a ajunge pre celelalte popoare și națiuni, în onoare și bună stare, în bine și fericire, când bine vedem și înțelegem, că asemenea dorințe numai prin jertfe se pot ajunge. Să luăm deci și noi îndemne și exemple dela acelea, sau măcar și dela poporul israelitean, carele deși înprăștiat în totă lumea, prin jertfele pentru credința sa, — contra tuturor grelelor cercări venite preste el, — se susține, de secol, într'o societate religioasă, ca într'o familie.

Deci având în vedere toate aceste momente, de cea mai mare însemnătate pentru noi, și considerând că nu știm când ni-se va mai oferi asemenea ocaziune binevenită să ne manifestăm și prin faptă interesul față de biserică, ce-l înțonăm atât de mult, din gură: venim a pofti și a ruga pre toți p. t. protopresbiterii, preoții și învățătorii noștri, cari trăiesc dela biserică, apoi pre p. t. inteligenții noștri, cei mai mulți creșcuți cu ajutorul bisericii, și în fine pre toți p. t. poporenii noștri, de orice stare, cari încă au a mulțămii lui Dumnezeu și bisericii starea lor, să binevoiască a sprijini întreprinderea noastră cu oferte benevole, și apoi fiecarele în jurul seu să mai lumineze și pre alții asupra însemnătății celei mari ce o are biserică pentru noi, și să-i îndemne la asemenea con-

tribuiți benevole, atât din simț de pietate, cât și din recunoștință pentru binefaceriile primite de la Dumnezeu și de la biserică, în deplină speranță, că preabunul Dumnezeu va resplăti toate jertfele făcute, cu darurile sale cele bogate.

După-ce astfelu se vor lumina și orienta toți asupra însemnătății întreprinderii noastre, mai aducându-le înainte și aceea coincidentă minunată, cum preabunul Dumnezeu, chiar estimp, când am început zidirea Sionului nostru, ne-a mai binecuvântat și cu un an dintră cei mai bine roditori: fiecarele p. t. protopresbiter, preot, învățătoriu și inteligent să premergă și altora cu bun exemplu, subscrind mai întâi dinșii ofertul cu care voesc a contribui, apoi îndemnând și pe alții la asemenea contribuiți.

Preste acesta mai poftim pe preoții din comunele noastre mai cu stare, să întruniască comitetele și sinodele parohiale la sedințe și să le recomande a vota și din prisosul averii bisericesci, ce se va pute.

Deasemenea mai poftim și rugăm pe preoții și învățătorii noștri, ca cunoscând dinșii mai de aproape pe credincioșii noștri cei cu stare mai binecuvântată de Dumnezeu, să umble pe la casele lor, pentru a aduna oferte benevole. Ofertele pot fi nu numai în bani, ci și în naturalii, și se pot da ori îndată, ori după aceea, în tot cazul însă toate au a se înscrie într'o colă de colectă, ce o va face preotul, ear' unde sunt mai mulți preoți, fie-care pentru parohia sa. Ofertele mai însemnate se pot plăti și în restimp de **3 ani**, până când sperăm să se termine zidirea; naturalile au a se preface în bani, prin preoții și episcopii bisericilor. Pentru mai bună controlă toate contribuițiile se vor publica în jurnalul nostru arhiepiscopale, apoi se vor prezenta și veneratului nostru consistoriu și sinod arhiepiscopale, arătându-se cu numele comunele și persoanele, dimpreună cu sumele ce au contribuit.

Banii colectați să se înainteze deadreptul casei arhiepiscopale ori prin însuși dăruitorul, ori prin preotul carele a adunat, de unde se va quita primirea.

Pentru și mai bună orientare a tuturor alor noștri dispunem, ca preoții să publice în biserică această carte pastorală, după împrejurările locale, într'o Duminecă sau Serbătoare, când biserică va fi mai bine cercetată de popor, ear' colecta să se încapă numai după publicare, în tot cazul în cursul lunii lui Septembrie a. c., continuându-se așa ca să se pôtă închide până la Noemvrie a. c. Numele dăruitorilor și binefăcătorilor mai însemnați la această întreprindere mare și folositoare, se vor eternisa în dipticul sau pomelnicul bisericii, și vor fi considerați pururea de ctitori binefăcători ai catedralei noastre, și preste aceasta numele acelora în tot anul se vor ceti în catedrală, și pentru toate timpurile se vor cuprinde și în sfintele rugăciuni ale Sionului nostru.

Dorind foarte, ca și eu să mă număr într-o acei donatori, și totodată să premiez și cu bun exemplu la această colectă: cu mângâiere subsciu și ofer și din parte-mi, deastădată, modesta sumă de 5000 corone, rugând pre Dumnezeu să o primiască ca și banul vânduvei din sfânta evanghelie.

După cari implorând și la această întreprindere salutară, ajutorul și binecuvântarea lui Dumnezeu, sprijinitorul tuturor celor bune și folositoare, cu binecuvântare arhierescă am rămas

Sibiiu, în 5/18 August 1902.

Al vostru tuturor

de tot binele voitoriu

Ioan Metianu m. p.,
arhiepiscop și mitropolit.

Dreptul de întrunire.

Sibiiu, 25 August n.

Nici unul dintre drepturile cetățenesci nu e atât de însemnat și atât de scump ca dreptul de *liberă întrunire* necesară în state de drept pentru ca cetățenii să-și poată schimba părerile într-o oală și să poată lua hotărâri cu privire la ameliorarea sortii lor, depusă în propriile lor mâini.

Și tocmai în jurul acestui drept constituțional, în jurul libertății de întrunire, se comit la noi cele mai multe abuzuri din partea organelor administrative, cari își arogă dreptul de a *concede* și a *nu concede* ținerea întrunirilor, pe când acest drept nu-l au, ci au numai să iee la cunoștință notificarea ce li-se face din partea celor ce convocă întrunirea, pentru ca să fie de față, — dacă vreau, — la întrunire și să vadă și să audă ce se discută și se hotărăse din partea celor prezenți.

Sub diferite pretecești, de multe ori ridicule de tot, au fost oprite în trecut întrunirile publice în patria noastră, ales cele convocate din partea conducătorilor de socialisti, precum și cele ale naționalităților. Acestea din urmă sub ciudatul pretecești, că *legea* nu permite gruparea politică a cetățenilor după naționalități, pe când adevărul e, că avem lege despre egală îndreptățire politică a naționalităților, va să zică gruparea cetățenilor după naționalități e *basată chiar în lege*.

Cu privire la libera întrunire a cetățenilor de buze nemagiare, — cum sună definiția patriotică, — guvernul nu a luat măsuri de îndreptare, deschișându-ne și nouă calea de liberă întrunire; dar a luat cu privire la libera întrunire a socialistilor, pentru că într-un rescript mai nou, adresat vice-comitetului din comitatul Peștei, i-l înfruntă rău pe acesta și pe subalternul său, protopretorul cutare, din motivul, că au oprit ținerea unei întruniri publice socialiste, fiindcă cei ce au convocat întrunirea *n'au notificat numele oratorilor* cari aveau să țină vorbiri la întrunire.

Ministrul de interne, — pentru că de resortul acestuia se ține afacerea, — declară în mod categoric în rescript, că numirea sau nenumirea oratorilor *nu e motiv de oprire* a întrunirii publice anunțată în regulă, precum peste tot denegarea ținării unei întruniri publice nu poate urma numai din *supozițiuni*, din presupuneri, pentru că cu presupuneri nu poate fi motivat actul de oprire.

E un bun început acesta pentru regularea dreptului de întrunire, atât de mașter tratat în patria noastră, și dorința cea mai ferbinte a noastră, și a tuturor bunilor cetățeni ungari, nu poate fi alta de cât aceea de a vedea cât mai curând turnat în paragrafi acest drept esențial cetățenesc, pentru că despre toate nimiciurile avem lege, numai despre dreptul de întrunire *nu*. De aceea nici nu e mirare, că fie-care solgăbirăias

tratéză acest drept așa cum vrea, bătându-și mai mult joc de el de cât respectându-l. Cei-ce fac gură mare în dietă pentru lucruri de nimica, ar face mai bine deci dacă ar urgenta crearea unei astfel de legi, de care ducem cea mai mare lipsă.

Pactul. Se scrie de la Viena, că Vineri și Sâmbătă prim ministrii și ministrii de resort ai țărilor dualiste au conferat de la orele 9 dimineața până la orele 8 seara cu întreruperi de două ore, cât au luat prânzul. Întâiu referenții și-au schimbat părerile, apoi s'au sfătuit împreună ministrii de resort și prim-ministrii. Într-o discuție s'a purtat în jurul *tarifei autonome vamale*, și se afirmă, că în multe puncte de însemnătate mare înțelegerea a devenit perfectă, dar' nu în toate, pentru că în unele îndepărtarea guvernelor de oală e atât de mare, în cât va trebui să se țină nouă consultări și capacitări. De aceea s'a luat înțelegere, ca tratările să fie în curând continuate, în Budapesta.

Din Alba-Iulia.

O înmormântare frumoasă.

— 30 Iulie v.

Sunt grele timpurile în cari trăim noi românii din Ungaria și Transilvania, și de aceea ar trebui să fim grupați toți în jurul scumpei noastre națiuni, ca în bună armonie și înțelegere să întrebuițăm mijlocele ce ne stau la dispoziție, ca să întărim poporul și să 'l facem să poată rezista ispitelor ce i-se pun în cale.

Mijlocele sunt fără îndoială școlă și biserică.

Prin școlă și biserică se poate ridica neamul nostru la înălțimea la care poate să ajungă un popor.

Că nu înaintăm precum ar trebui, și prin urmare suferințele ni-se înmulțesc în proporția în care cunoscându-ni-se slăbiciunile crește îndrăsnela asupritorilor noștri, — vina o purtăm numai noi.

Împrejurarea a adus cu sine, ca să fim despărțiți în două biserici.

Aceste două biserici ar trebui să meargă mână în mână ca două surori dulci, având același scop, cultivarea și fericirea neamului nostru.

Dar' ore așa se întâmplă?

Nu, căci vedem că prin neînțelegerile cari sunt între aceste două biserici se slăbesc parochii, se zădărnicesc înființarea de școle, și se slăbesc simțul religios. Se produc o mulțime de răutăți, cari ne grăbesc pierirea.

Și ore din aceste două biserici care poartă mai mare vină la aceste răutăți? Fără îndoială că aceea care provoacă. Și care provoacă? Biserica unită. Pentru că ea nu ține de rău nici un mijloc spre a-și câștiga credincioși, și astfel cu totă ocazia tinde a-și reclama înălțimea care nu i-se cuvine față cu biserica mamă de la sinul căreia a fost ruptă.

E provocare și aceea din partea ei, că pretinde, ca toate căsătoriile mixte să le săvârșescă ea, și caută să stărbă de la ai noștri *reverse* că pruncii și 'i vor boteza în religia lor. De aci de sine urmăz, că preoții gr-or. se nisuesc să paralizeze efectul stricăcios ce are un asemenea atentat asupra bisericii noastre strămoșesci. Nu e mirare deci, că apoi se încuibă neînțelegeri cari duc la ură și continuă frecare în detrimentul scopului comun ce tindem a ajunge.

S'a întâmplat între alte multe cazuri de asemenea natură, un cas curios și aci în Alba-Iulia.

Un tânăr gr.-cat. a voit să iee în căsătorie pe cea mai frumoasă fată gr.-or. din Alba-Iulia. Chemați și ne chemați s'au pus să capaciteze pe bietul mire și să 'l facă să nu se cunune la biserică gr.-or. Mirăsa însă nu a voit cu nici un preț să se cunune la biserică gr.-cat., ci a pretins, ca cununia la biserică ei să se facă. Neputându-se ajunge la învoială în privința acesteia, căsătoria nu s'a încheat. De aci agitații preste agitații, întrigi și atacuri contra preotului gr.-or. pentru că, veți Dămnă, el a fost care nu a lăsat fata să se cunune la uniți.

Mirele, în loc să umble pe calea plăcută lui D-zeu și omenilor de bine, a recurs la o nouă incorectitate, cerând de la mirăsa să se cunune cu el la cealaltă biserică gr.-or., că așa doarece *nașa*.

Mirăsa însă și părinții ei au răspuns mirelui că ei nu și vor batjocori nici legea nici preotul, și l'au îndrumat să și vadă de treabă și să-și încerce norocul în altă parte, că fata nu mai este dispusă a se mărita după el.

Mirăsa după-ace a uitat cu totul pe mirele avut, răcind a căzut la pat și după un morb scurt a răposat în Domnul în zilele trecute, în mijlocul compătimirii generale a locuitorilor din Alba-Iulia. (Va urma).

Urmările alcoolului

de G. Coșbuc.

(Fine.)

Ticăloșia necumpătului în beutură merge din ce în ce spre rău. Ce trebuie făcut, ca să o stavilim?

Am adus exemplele de mai sus, ca să se vadă, că statele sunt îngrijate și că au intervenit cu legi contra beției. Întrebarea este: are drept statul să vină cu legi de felul acestora? Poate el să mă oprească de-a mânca și de-a bea ce vreau eu? Poate el să-mi pună mâna în piept și să zică: nu mai bea alcool? Răspunsul: da! are dreptul.

Dacă statul are dreptul să pedepsască o crimă — chiar și cu moartea, — are dreptul și să împedecă făptuirea crimei.

Mulți strigă: „Nu se poate! A mă opri să beau alcool, ar fi să mă pună cu de-asila sub epitropie“. E adevărat, ar fi o epitropie. Dar' sub câte epitropii nu ne pune statul, și noi nu cârmim. Iată trei exemple.

Morfina este oprită în toate statele, și nimeni nu strigă contra acestei epitropii. De ce nu lasă statul să-și cumpere fie-care câtă morfină vrea, să se îmbete cu ea cât îi place, să se amețescă, și de va muri mort să fie? Nu! Particulariul trebuie apărut din partea statelor contra propriei lui slăbiciuni! E caracteristic, că an cu an sute de medici cad la patima beției de morfină, pentru că ei sunt singurii cari își pot procura cu ușurință această otrăvă, sunt singurii asupra cărora nu se poate întinde epitropia statului. Nimeni nu vede mai clar de cât medicul prăpastia în care duce morfina, și totuși inteligența lui nu-l seutesece de greșelă.

Cămătăria e oprită de-așemenea de toate statele. Nu e și aici o epitropie și o restrângere a libertății? De ce cămătariul n'are voie să-și dea banii săi cum îi place? Cămătariul nu e nici a mia parte așa primejdios ca producătorul și ca vânzătorul de alcool. Cel dintâiu jefuesc oamenii numai de bani, acestia însă jefuesc și sănătatea și mintea și onora și conștiința lor.

Jocurile la noroc (mai ales cele de cărți) sunt de-așemenea oprite, cu toate că nenorocirile ce se pot naște din jocul la noroc sunt așa de mici pentru societate, față cu grozavele nenorociri ce se nasc din beție!

Ce ai zice, când ar veni cămătariul să te convingă: „Nu mă supun statului. Ce-i pasă lui, cată dobândă cer eu? Omul are nevoie de bani; vine, îi dau bani cum îmi vine mie mai bine. Il trag eu de mână să vină? N'are de cât să nu vină!“

Și ce ai zice de omul care ți-ar zice: „Mie-mi face plăcere jocul la noroc, mă distreză, și-l privesc ca o recreație. Și vrea statul să mă oprească? Pentru mine însă nu e nici o primejdie în jocul de cărți; eu mă știu stăpân; plăcerea mea nu va deveni nici odată patimă. Eu doarec să fie la toate colțurile de stradă câte o speluncă de jucat cărți, ca să mă pot distra unde vreau și când vreau. Dacă alții așa sunt de ticăloși și lipsiți de caracter, să se asvârle în miserie și pe ei și familia lor — asta ce mă privește pe mine?“

Să vorbim adevărul! Acesta este exact punctul de vedere al celor mai mulți oameni în ce privește chestiunea alcoolului. Nimic nu ne dă măsura micimii de suflet și a egoismului oamenilor, de cât această chestiune. Vine unul și zice: „Ce-mi pasă mie că an de an mor milioane de oameni în spitale, putrezesc în ocne; ce-mi pasă că milioane de nenorociți își duc familia în ticăloșie, că milioane se sinucid — treaba lor! Eu mă trăiesc! Mă ră ei toți, numai eu să-mi pot bea în fie-

care sără halba mea și să-mi încasiez dividendele acțiunilor de la fabrica de bere“.

Da, statul cu greu poate interveni, ca să oprească alcoolul. Ar țipa consumatorii, vreau să zică cei obicinuiți să bea? Ar țipa ei o vreme, apoi ar tăce. Dar' alta e greutatea, alta e pedeca ce s'ar pune în calea statului: nu s'ar putea vota legile, căci cei mai tari dușmani ar fi tocmai producătorii de alcool și toți cei interesați în afaceri!

Societatea fondului de teatru la Bistrița.

Convocare.

Societatea pentru crearea unui fond de teatru național român își va ține adunarea sa generală din est an în orașul Bistrița, în zilele de Duminecă și Luni, în 25 și 26 August v. (7 și 8 Sept. n.) 1902.

Invităm la această adunare generală a Societății pentru crearea unui fond de teatru național român pe toți membrii fondatori, ordinari și ajutători ai acestei Societăți, precum și pe toți binevoitorii ei și sprijinitorii culturii românești.

La această adunare generală, conform §-lui 21 din statute, se va decide asupra măsurilor de luat în vederea înființării teatrului național român.

Programa.

I. Ziua primă, Duminecă, în 25 August v. (7 Septembrie n.) 1902:

1. Presidentul deschide adunarea generală la 10 ore a. m.
2. Alegerea a doi secretari pentru ședințele adunării.
3. Raportul general al comitetului societății asupra lucrării sale de la adunarea generală din urmă.
4. Alegerea unei comisii de 5 membri, pentru censurarea raportului general al comitetului.
5. Raportul cassariului despre starea casei și peste tot despre averea societății.
6. Alegerea unei comisii de 5 membri, care să censureze raportul cassariului.
7. Alegerea unei comisii de 5 membri, care în înțelesul §-lui 5 din statutele societății va câștiga membri fondatori, ordinari și ajutători pentru societate.
8. Raportul și propunerile comitetului în chestia modificării statutelor societății și a lucrărilor începătoare pentru aducerea în ființă a teatrului național român.
9. Alegerea unei comisii de 5 membri, care să studieze raportul și propunerile comitetului de sub p. 8.
10. Citirea disertațiilor corăspunzătoare scopului societății sau de altă materie literară, ce se vor fi înșinuat presidentului înainte de adunare.
11. Presidentul ridică ședința.

II. Ziua a doua, Luni, în 26 August v. (8 Septembrie n.) 1902:

1. Presidentul deschide ședința.
2. Verificarea procesului verbal a ședinței precedente.
3. Raportul comisiei pentru câștigarea membrilor noi.
4. Darea de seamă asupra raportului cassariului.
5. Raportul comisiei asupra raportului general al comitetului și a propunerilor acestei comisii.
6. Raportul comisiei emise pentru de a censura raportul și propunerile comitetului în chestia modificării statutelor și a lucrărilor începătoare pentru a se aduce în ființă teatrul național român.
7. Determinarea locului unde se va ține adunarea generală pentru anul 1903.
8. Alegerea unei comisii de 3 membri pentru autenticarea procesului verbal din ședința II.
9. Presidentele închide adunarea.

Din ședința comitetului ținută în Brașov, la 8/21 Iulie 1902.

Ioșif Vulcan
president.

Dr. Ioșif Blaga
secretariu.

Programa festivităților

ce se vor aranja cu ocazia adunării generale a „Societății pentru crearea unui fond de teatru național român“ în zilele de 7 și 8 Septembrie st. n. a. c. în orașul Bistrița.

1. Sâmbătă în 6 Septembrie la orele 12 din zi, primirea comitetului la gară și încuierarea oșpeților.

2. La orele 8 p. m. „sără de cunoscință” în sala otelului „Regele Ungariei”.

3. Duminecă în 7 Septembrie la orele 8 a. m. serviciu divin în biserica gr.-cat., la care va cânta corul plugarilor din loc.

4. La orele 10 din zi ședința I. în biserica gr.-cat.

5. La orele 1 p. m. banchet.

6. La orele 3 p. m. serbare populară în restaurantul „Bombardir” de pe promenadă.

7. La orele 8 s. e. concert aranjat cu concursul distinșelor artiste române: d. m. Elena Eitl născ. Florian și domnișoara Virginia Gall, urmat de piesele teatrale:

a) „Trei doctori”, comedie într-un act, localizată de Virginia A. Vlaicu.

b) „Ruga de la Chiseteu”, comedie populară într-un act de Iosif Vulcan, — cea dintâi predată de membrii reuniunii meseriașilor români, ear’ cea din urmă de corul plugarilor români din localitate, în sala cea mare de la „Gewerbeverein”.

8. Luni în 8 Septembrie la orele 9 a. m., ședința II-a în sala de la „Gewerbeverein”.

9. Săra la orele 8 petrecere cu dans în sala cea mare de la „Gewerbeverein”.

10. Marți în 9 Septembrie la orele 8 a. m., excursiune la băile „Sângeorgiul-român”, eventual în regiunile romantice din Valea Bârgăului.

Bistrița la 13 August 1902.

În numele comitetului aranjator:

Gerasim Domide Dr. Victor Onișor
president. secretar.

NOUTĂȚI

M. Sa la manevrele navale. Marina de război a monarhiei noastre în anul acesta face manevre în cadre cu mult mai largi de cât până acum. La aceste manevre va lua parte și M. Sa împăratul și rege al nostru, care încă e rar cas. În 1 Septembrie M. Sa sosese la Pola, unde în aceeași s. e. va ține mare recepțiune în palatul admiralității. Cuartir va avea pe yachtul „Miramar”. Cea mai interesantă problemă a manevrelor va fi debarcarea trupelor. Manevrelor vor dura până în 4 Septembrie.

Cadeți români. Pe lângă lista elevilor români-absolvenți ai școlii militare din Sibiu avansați la rangul de cadet (dată în numărul de Sâmbătă) aflăm în f. oia oficială militară și următoarele nume românești: Alexanru Maniu și Alexandru Patachi (numiți ca de la reg. de infanterie Nr. 61), Irimie Hamza (la reg. de inf. Nr. 64) și Teodor Serb (la reg. de inf. Nr. 2), absolvenți ai școlii militare din Timișoara, și Victor Petric (la regm. de inf. Nr. 82) absolvent al școlii militare din Karstadt.

Nou protopop gr.-cat. în Cluj. Consistoriul din Blaj a numit protopop la Cluj pe Dr. Ilie Dăian, fost profesor la seminarul teologic din Blaj. Instalarea va fi în 28 August st. n.

Ca să se știe! În 28 Septembrie st. n. se va face sfințirea bisericii rom. catolice a ciangăilor din Lajosfalva (Bucovina). Actul sfințirii va fi condus de însuși episcopul G. Majláth din Alba-Iulia. La spesele împreunate cu edificarea și înzestrarea acestei biserici episcopul Majláth a dat din casseta sa privată 40.000 corone, ear’ „națiunea” (societatea magiară de la noi) a colectat alte 40.000 mii de corone. Vestmintele pentru sfântul serviciu aproape toate sunt făcute și brodate de damele magiare de la noi. — E frumos, că magiarii se interesează în așa chip de frații lor ciangăi din altă țară, ce mai tărăboiu ar trage însă zărele unguresci, dacă ai noștri frați din alte țări s’ar încumeta să ne facă nouă ceea-ce Majláth și soții fac ciangăilor! Luni de zile ne-ar tracta cu tocitul clișeu al „trădării de patrie”.

Dar pentru biserică. Iubitul credincios Longin Drăgan în ziua schimbării la față a D-lui nostru Iisus Christos, a dăruit sfintei noastre biserici un rând de odajii de catifea neagră, în preț de 40 corone, care a și fost sfințit și predat destinațiunii în acasta zi. „Mi țin de datorință a aduce și pe acasta cale mulțămiriile comunei noastre bisericesci, rugând pe atotputernicul Dzeu să-i dea viață îndelungată și norocoasă. Băița, la 7 August 1902. George Drăgan, paroch.

Român distins la espoziția din Vêrșet.

La espoziția industrială și economică din Vêrșet locuitorul român din Berliște (com. Caraș-Severin) Iuliu Bosioc încă a spus mai multe sculpturi în lemn făcute de dînsul în mod artistic. Aceste sculpturi au atras atențiunea tuturor cari au cercetat espoziția. Ministrul de agricultură încă a fost încântat de obiectele construite de Bosioc și l’a lăudat, asigurându-l că se va îngriji de el. După cum suntem informați, ministrul va trimite pe țărănul-artist la o școală industrială, ca să se perfecționeze în arta sculpturii. (Din „Drapelul”).

Impușcat de un cantonier. „Gazeta Transilvaniei” raportază, că în 19 August pe la 6 ore s. e. un român din Homorod, care se reîntorcea de la tîrgul din Barót cu niște vite cumpărate, când a voit să treacă podul de peste Ol’ al liniei ferate (întră Agostin și Racoș) a fost oprit de cantonier („bôcter”). Din acasta escându-se divergențe întră român și cantonier, cest din urmă și-a adus din casă pușca și a pușcat în vite, rănind pe una la picior. Amărit de brutalitatea cantonierului, românul i-a făcut reproșuri, scăpând în vorba, că „mai bine s’l fi împușcat pe el, de cât vitea aceea nevinovată”. La acasta cantonierul reflectându-i: „stai, că te impușc eu și pe tine” i-a tras un glonț în pept. — În 20 August a eșit la fața locului o comisiune de la Sigișoara, care a dispus apoi transportarea cadavrului a casă la Homorod.

Departa am ajuns, dacă până și servitorii de pe la căile ferate consideră ca nimic viața cetățenilor români!

Tôte ’s zdrențe... Sub titlul „zászlósértések” (violări de steag) ziarul kossuthist „Független Magyarország” bagă vină statului că nu pedepsește destul de aspru pe cei cari ofensază tricolorul magiar, și acasta e cauza că atâtea atentate se comit față cu acel tricolor. Nu numai atâtea, ci insolenta gazetă consideră că insultare a „sfântului simbol” chiar și casurile când la sîrbători unguresci nemagiarilor nu ’l arborază. „Tot-atâtea e — zice Független Magyarország — dacă sfertic steagul, ori dacă nici nu ’l arborază la sîrbătorile noastre naționale. În ambe casurile insultă cel mai sfânt simbol național al nostru și ungurimea întregă. Ear’ cel care o face acasta trebuie tractat ca cel mai mișel trădător de patrie.

„În Brașov, în acest principal cuib naționalistic, în loc de steag roșu-alb-verde la sîrbătorile noastre, la ultimă era arborat, atât la oficiul stării civile (matricule), și la filiala băncii austro-ungare — steag alb. Tot-atâtea e, fie de ori-ce colóre acel steag, fie alb, fie verde, ori vinăt; nu este permis să fie suferit în Ungaria, în tocmă cum nu trebuie să fie suferită zdrența neagră-gălbînă (steagul casei domnitore). Noi avem steagul nostru. Cine nu voește să ’l arboreze, care-se (pusztuljon ki) din Ungaria”.

Adecă nici simbolul păcii nu le e pe plac. Tôte sunt zdrențe, chiar și steagul casei domnitore! Numai al lor tricolor e „simbol sfânt”!

În atențiunea agricultorilor. Direcțiunea din Sibiu a magazinului de aprovizionare a armatei (k. u. k. Militär-Verpflegsmagazin) a publicat zilele acestea concurs pentru furnisare de secară și ovės. Conform concursului direcțiunea va cumpăra în Septembrie 400 măști metrice de secară și 3470 mm. de ovės, cu prețul tîrgului. Ofertele au să fie făcute în scris, ori verbal, cu care ocaziune ofertul trebuie să prezinte mustră în cantitate de cel puțin jumătate chilogram. Marfa corespundătoare va fi imediat luată în primire și plătită. Cantitatea marfei oferite nu e limitată, ci fie-cărui proprietar i-se lasă în voie să prezinte spre cumpărare atâtea cât voește. Cei cari au de vînzare cantitate sub 100 mm., pot să-și aducă marfa de-a dreptul la magazin (calea Turnului-roșu Nr. 1) în zilele tîrgului de săptămînă (Marția și Vinerea) unde dacă marfa e corespundătoare și dacă în privința prețului ofertul și cumpărătorul vor ajunge la învoială, va fi imediat luată în primire și plătită.

Slovacii din Cleveland au învins. E mare supărare în ceata patrioților. Magistratul orașului Cleveland (America) a denegat Magiarilor emigrați acolo dreptul de a ridica lui Kossuth Lajos statuă în piața principală a orașului. Cum se știe, Slovacia de acolo protestaseră energie contra ridicării statuii, pe motiv că Kossuth nu a fost liberator, cum îl presintă Magiarii, ci opresor al popoarelor din Ungaria. Ziarele unguresci când au primit veste despre acest protest tunau și fulgerau contra Slovacilor și spuneau că primarul orașului, care consideră pe Kossuth egal cu Washington, a respins protestul și a dat Magiarilor voie să-și alegă loc în piața principală, unde să ridice statuă. Acum nu mai pot întortoca lucrul nici ele. Recunosc că magistratul a interzis ridicarea statuii în centrul orașului.

Hymen. Procopiu Benția și Sara Literat își vor celebra religioasă cununia lor Duminecă, în 18/31 August la orele 12 m. în biserica gr.-or. din Luța.

De la margini. Despre adunarea des-părțimentului Sătmărogocea al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”, ținută în 10 August st. n. în comuna Turf (comitatul Ugocea) „Drapelul” de Joi (21 August) aduce raport forte elogios. Adunarea a succedat foarte bine, fiind cercetată de forte mult public, ear’ rezultatul material ar putea face onore ori-cărui despărțiment din centrele românești. „Rezoluțiunile luate sunt dintră cele mai salutare pentru concentrarea inteligenței și deșteptarea interesului poporului nostru pentru idealul marelui culturi naționale; întră acestea e și rezoluțiunea, ca comitetul să facă dispozițiunile necesare pentru-ca adunarea generală a Asociațiunii în anul viitoriu să fie ținută în Baia-mare”. Ear’ referitor la înscrierea membrilor raportul spune că „amăsurat împrejurărilor” rezultatul material al adunării e aproape surprinzător. S’au înscris adecă forte mulți membri ordinari și nu e cu mult mai mic nici numărul celor înscrisi membri ajutători, ear’ membri pe viață, solving taxa de 200 corone, s’au înscris 7—8 preoți, așa că taxele încassate cu ocaziunea adunării dau suma de 1600—1700 corone.

Onore conducătorilor acestui despărțiment de la margini, și onore și membrilor lui!

Dar pentru biserică. Domnul Nicolau Prostean născut în comuna Mălăncrav, și de present avocat în Lugoj, cu prea mult stimată soție Ana născută Popovici, s’au milos-tivit a dăruii la Sfânta noastră biserică — trei prapori forte frumoși, un rând întreg de vestminte bisericesci curat de mătăsă alb-burie, precum și proceveț pe disc, potir și aier, tôte de mătăsă, precum și patru piramide și o cruce de lemn ridicată sus și șese cămeși vinete pentru copii, cu gulerile cuvenite, și o față de masă, tot de mătăsă roșie și vînetă pe mescișoara din biserică la sfințirea apei — tôte acestea în valoare de 300 cor.

Pentru acasta faptă creștinăscă fiind al doilea rînd de donație din partea sus amintitilor Domni la sfânta biserică noastră, — în numele întregului meu popor aduc cea mai ferbinte mulțămire și pe acasta cale, dorindu-le, ca bunul nostru părinte ceresc, de la care se pogoră tot darul desăvîșit, să răsplătescă însuși Domnilor donatori jertfa adusă bisericii noastre. Mălăncrav în 9/22 August 1902. Nicolae Stoiciu paroch gr.-or.

Comasare în Alba-Iulia. Pe 10 Octobrie st. n. e publicată zi de pertractare (la casa orașului) în cauza cererii de comasare, făcută de 4 români și 1 ungur oontra tuturor celorlalți proprietari din Alba-Iulia. Comasarea a cerut-o: Dr. Ioan Marciac, avocat, Rubin Patia, avocat, Iosif Cîrlea măcelariu, R. Lobonț, proprietari și Bányai Károly.

Teatru în Brad. Primim invitare la producțiunea teatrală ce se va aranja în ziua de sf. Maria 15/28 August 1902 în hotelul „Central” din Brad. Venitul e destinat pentru masa studenților de la gimnasiul rom. gr. or. din Brad. Intrarea: locul I. 2 cor., locul II. 1 cor. 60 fileri, Parter 1 coronă. Inceputul la 7½ ore s. e. Bilete de intrare la Cornel T. Albu stud. în drept, și s. e. la cassă. Oferte marinimose se primesc cu mulțămire. Se va da „Basta-Diva”, piesă în 4 acte de Haralamb G. Lecca. După producțiune dans.

Din Boian, ni-se scriu următoarele: „Comuna Boian a avut norocoasă sorte de a fi în fruntea comunelor învecinate și de a le premerge cu esemplu. În iernă a făcut o petrecere, cu scop de a înființa un fond pentru o bibliotecă și, pe lângă frumosul venit, și-a mai ajuns și o tîntă: în săteni s’a născut dorința de-a face lucruri folositoare. Pe lângă unele legături (de a nu mai sta Dumineca înaintea amezii în cărmice, de-a nu mai lucra în zilele de sîrbătoare și Dumineca) dorul obștei românești a fost și repețirea petrecerei. Drept aceea s’a și ținut în 20 August o producțiune declamatorie-teatrală, care a avut o splendidă reușită. Parochul gr.-ort. din loc, dl Iosif Crișan, în calitate de president a deschis producțiunea printr-o frumoasă vorbire, în care a arătat însemnătatea elementului moral și cultural. Au urmat apoi trei declamări: „Nu te-ai priceput” de G. Coșbuc, declamată de d-sora Maria Oroș, „Eroii de la Plevna” de V. Alexandri, decl. de Vasiliu Idu, și Fragment din Sat. III (Lupta de la Rovine) de M. Eminescu, decl. de Ioan Duma. S’a predat în fine vadevilul lui Alexandri „Cinel-Cinel”, în care marele poet pledază pentru „unirea tuturor”. Toți și-au jucat bine rolurile.

A urmat dansul, și toastele. Părintele Crișan și protopresbiterul Nicolae Todoran, au pus în evidență meritele și lupta preoților și a învățătorilor, ear’ studentul Ioan Duma a spus dorințele și aspirațiile tinerimei, mănecând din zisa lui Vlăduță: „dorul

de-a ’mbelșuga cu munca noastră ogorul” națiunei. Bina a fost făcută numai din covore minunate de frumoase, încât au stors admirația publicului pentru lucrul românesc. Venitul curat e 44 cor. v. a. și cu 24 cor. din iernă dau frumoasă sumă de 68 corone. Contribuire benevolă a făcut Dr. Iuliu Maniu, adv. în Blăși 10 cor. pentru-ce i-se aduce mulțămire specială. Mare mulțămire li-se aduce și următorilor domni, cari au binevoit a suprasolvi pentru un scop sfânt: M. On. domn Nicolae Todoran 2 cor. Pantilie Ivan 1 cor. Ioan Pădurean 1 cor., Vasile Langa, 1 cor., Sever Chețan, 1 cor., Alaxiu Chețan, 1 cor., și Augustin Chețan, 1 cor.

Un participant.

Intrunirea agricolă ținută de comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu” Duminecă, la 17 August n. c. în comuna Mag (lângă Seliște) a adaus la „fondul de 20 bani” al „Reuniunii sodalilor români din Sibiu” pentru acuirea unei case cu hală de vîndare suma de 10 cor. 20 fil., dăruită precum urmază: Minerva Pop, jună 20 fil.; d-na Aurelia Popp n. Florian, soție de notariu 1 cor.; Valeriu Popp, notariu (Săcel) d-na Eufemia Vlad n. Pipoș, preotăscă 20 fil.; Alexandru Vlad, paroch (Mag) 40 fil.; d-sora Eufemia Catona (Sibiu) 20 fil.; Familia Tănase Moga (Mag) 2 cor.; Filon Flucș, stud. (Brașov) 20 fileri; Achim Oana, proprietariu, Savu Sasu, cassariu comunal, Gervasie Sasu, primariu comunal, Ana Savu Sasu toți din Mag, fie-care câte 20 fil.; Ioan Bunea, notariu pens. 1 cor.; dna Maria Bunea 40 fil.; Simion Radu, primariu 1 cor.; Ioan Patachi, inv., d-na Maria Patachi n. Platoș d-na Elisaveta Dancu n. Macrea, Aron Flucș, paroch, toți din Săcel, fie-care câte 20 fil.; Ioan Iacob, învățătoriu (Seliște), Aurel Pipoș, profesor (Bacău), Camilo Vlad (Mag), fie-care câte 20 fil.; Demetriu Moga măiestru-lăcătar (Seliște) 40 fil.; Romul Simu, inv. pens. (Sibiu), Ioan Chirca, vicenotariu (Seliște), Dr. Vasiliu Dan, avocat și Vic. Tordășianu, (Sibiu) fie-care câte 20 fil.

Cărți și reviste.

„Teoria asigurărilor asupra vieții”, de Ioan I. Lăpădatu, Brașov tipografia Ciurcu et Comp. Prețul? — Pe 144 pagini 8° mare autorul tractează despre: „Desvoltarea asigurărilor asupra vieții, din cele mai vechi timpuri până în zilele noastre”, „Teoria matematică a asigurării asupra vieții” (considerațiuni generale, calculul intereselor compuse, tabelele de mortalitate), „Asigurări asupra vieții unei singure persoane” (asigurări de rente viagere, asigurări de capital, restituirea primelor, calculul rezervelor), „Asigurări asupra vieții duor sau mai multe persoane” (asigurări de rente, asigurări de capital).

Programa gimnasiului public gr. or. român din Brad (a XXVI) pe anul școlar 1901—1902, publicată abia acum de directorul Gaorgiu Păreș. Cuprinde: Știri și date statistice școlare și „Raport despre masa studenților” (continuare din programa anului școlar 1900—1901) Gimnasiul are șese profesori ordinari (întră cari și directorul) și 1 instructor de gimnastică și musica vocală și instrumentală (învățătoriu definitiv M. Stoiă, de la școala normală). Întră acestia 2 cu câte 33 ani de serviciu, 1 cu 24 ani, 1 cu 18 ani, 1 cu 12 ani și 1 cu 10 ani de serviciu, ear’ instructorul cu 4 ani de serviciu. Elevi au fost înmatriculați 116, dintră cari în cursul anului au părăsit școala 15. Dintră cei rămași 91 au fost gr. or., 8 gr. catolici, și 2 reformați. Au fost clasificați cu forte bine 10, cu bine 19, cu suficient 39, cu nesuficient din câte 1 studiu 17, din câte două studii 3, din câte mai multe studii 13. — La școala normală (cl. III. și IV.) la care vin elevi cu pregătiri din școlile populare și care stă sub conducerea direcțiunii gimnasiale, au funcționat doi învățători definitivi; elevi au fost 12 în cl. III. și 22 în clasa IV.

De altcum programa vorbeste despre „clasele normale”, „directorele gimnasial”, „începutul plenipotențiat ministerial”, „a ținut una conferință cu corpul profesoral”, „colecțiunile gimnasiale”, „a recomandat comitetului și Reprezentanței”, „în posturile Nascerei și a Învierii Domnului”, „conferințe profesorale”, „mare animozii dăruitori” etc. tot atâtea dovezi că domnul autor al programei e certat cu limba română.

Posta redacțiunei.

„Omul ce spune din pascălie”. Ne face impresia că e tradusă din altă limbă. Nu e originală, auzită din gura poporului. De altcum o vom cetti încă odată și va vom da răspuns.

Criscior. În numărul ce vine.

Nr. 665.

[153] 1—3

Concurs

Pentru îndeplinirea postului de învățătoriu la școala noastră din Brăzești, protopresbiteratul Lupșei, devenit vacant în urma desfacerii școlii acesteia de comuna Sartăș, pe baza rezoluțiunii Preaven. Consistoriu archid. dto 18 Iuliu a. c. Nr. 7082 școl., se scrie concurs cu termen de 15 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post de învățătoriu sunt: din repartitie de la popor 300 cor., ajut de stat votat 300 corone, precum și a cuartir liber și lemne de foc.

Doritorii, de a ocupa postul, cererile instruite cu documentele necesare conform normelor în vigoare — le vor așterne în termenul deschis subscrisului oficiu protopresbiteral și se vor prezenta înainte de alegere, pe lângă previa înștiințare aici, și în comună, pentru a-și arăta dexteritatea în cântări și tipic și a face cunoscintă și cu poporul.

Ofenbaja, 5 August, 1902.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Lupșa, în conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Vasile Gan.
protopresbiter.

[155] 1—3

Concurs

Pentru întregirea a două posturi de învățători din protopresbiteratul Brașovului, parochia Hălchiu, cu termen de 15 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

1. Postul I de învățătoriu cu salariu de 600 cor., solvabil în 4 rate din alodiul comunal și cuartir liber în edificiul școlii.

2. Postul II de învățătoriu cu salariu de 600 cor., și anume: 360 cor. din alodiul comunal, ear 240 cor. din repartitie de la popor. Pentru cuartir suma de 40 cor.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste două posturi sunt îndatorați a se prezenta în vre-o Duminecă sau sâmbătă în biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântări și tipicul bisericesc.

Suplicantii au să se înainteze suplicile la Oficiul protopresbiteral în termenul deschis.

Oficiul protopresbiteral al Brașovului în conțelegere cu comitetul parochial.

Ioan Petric
protopresbiter.

Nr. 554/1902.

[154] 1—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor de învățătoriu definitiv la comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul Ungurașului se scrie concurs cu termen de 15 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

1. Rachis, cu salariu de 600 cor. cuartir în edificiul școlii, grădina 400 org. și 4 orgii lemne din cari este a se încălzi și sala de învățământ.

2. S. Măria, cu salariu 504 cor. prin repartitie de la popor 40 ferdele maci de cucuruz; cuartir în edificiul școlii și grădina de legumi.

3. Sfina, cu salariul 600 cor. prin repartitie de la popor, cuartir în edificiul școlii și grădina.

Concurenții au a se prezenta înainte de alegere în vre-o Duminecă sau sâmbătă în biserică comunei respective spre a-și arăta dexteritatea în cântări și a-și așterne cererile concursuale instruite conform legilor în vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiteral.

Oficiul protopresbiteral în conțelegere cu comitetele parochiale concernente.

Pavel Roșca
protopop.

Nr. 164/1902

[157] 1—3

Concurs

Pentru ocuparea postului vacant de paroch în parochia Boșorod de a III. clasă din tractul Hațegului prin acesta se scrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu postul de paroch sunt cele fasionate în cōla B. la întregirea venitelor preoțesci de la stat.

Concurenții se-și trimită cererile concursuale cu documentele recerute prin regulament subsemnatului oficiu protopresbiteral și se se prezenteze în vre-o Duminecă sau sâmbătă în parochie înaintea alegătorilor pentru a cânta respective a celebra și a cuvânta.

În conțelegere cu comitetul parochial. Oficiul protopresbiteral gr. or. al Hațegului.

Titu V. Gheaja.
protopresbiter.

Nr. 620/1902

[156] 1—3

Concurs

Pentru ocuparea posturilor de învățători de la școlile comunelor mai jos însemnate din protopresbiteratul Sighișorei, se publică concurs cu termen de 30 de zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

1. Hașfalău, cu salariu anual de 600 cor. cuartir și lemnele necesare de foc.

2. Saschiz, cu salariu anual de 600 cor., și anume: din repartitie de la popor 500 corone, 100 corone din cassa alodială cuartir și lemnele necesare de foc. Clericii absolvenți la acest post vor fi preferiți.

3. Nadeșul-săseș, cu salariu anual de 600 cor., și anume: 200 cor. prin repartitie de la popor, — pentru pentru restul de 400 cor. s'a făcut rugarea, a se da din partea statului ca întregire, cuartir și lemnele necesare de foc.

Reflecții la aceste posturi, cu îndatorirea a prevedea instrucțiunea școlarilor de la 6—12 și de la 13—15 ani, și a ține în Dumineci și sâmbători strană în biserică se și așternă petițiunile concursuale instruite conform normelor în vigoare, subscrisului oficiu protopresbiteral până la termenul indicat cu îndrumarea a se prezenta în vre-o Duminecă sau sâmbătă în biserică spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale, — preferindu-se cântăreții buni.

Sighișoara, în 8 August 1902.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Sighișorei, în conțelegere cu comitetele parochiale concernente.

Dimitrie Moldovan
protopresbiter.

Nr. 485/902

[145] 2—3

Concurs

Pentru ocuparea posturilor de învățători de la școlile elementare din comunele mai jos numite, se publică concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

1. Teiu, cu salariu de 600 cor. dintre care 220 cor. în bani ear restul în naturale, cuartir și lemne.

2. Bastea Holdea-Coșești, cu salariu 300 cor. în bani ear 300 cor. în naturale, cuartir și lemne.

3. Rădulești, cu salariu de 600 cor. din care 500 cor. în bani gara ear 100 cor. în naturale, cuartir și lemne.

4. Lapugiul inferior-Ohaba, cu salariu de 600 cor. cuartir și lemne.

Cei ce doresc ocupa vre-unul din aceste posturi au a-și așterne rugărilor concursuale instruite conform legii subsemnatului oficiu protopresbiteral, în termenul deschis.

Cei buni cântăreți și cunosători de musică vor fi preferiți.

Dobra, la 20 Iulie 1902.

Oficiu protopresbiteral gr. or. al Dobrei în conțelegere cu comitetele parochiale.

Ioșif Morariu.
protopresb.

Nr. 328/902

[152] 2—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor de învățători în comunele mai jos inferate din protopresbiteratul Bistrița, se publică concurs cu termenul de 15 zile de la prima publicare.

1. Borgo-Rus, cu salariu de 600 corone, cuartir și grădina de legume.

2. Buduș, cu salariu de 600 cor., cuartir și lemne de foc.

3. Blașfalău de jos, cu salariu de 600 cor., cuartir și lemne de foc.

4. Caila, cu salariu de 600 cor., cuartir și grădina de legume.

Doritorii de a ocupa unul din aceste posturi se-și trimită suplicile instruite conform normelor în vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul deschis.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Bistrița în conțelegere cu comitetele parochiale concernente.

Borgo-Bistrița, în 30 Iulie, 1902.

Simeon Monda
protopresbiter.

500 florini plătesc celui-ee ar

dată durere de dinți ori îi va mirosi gura după-ee va folosi apa de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 35 cr. (Pentru pachetare 10 cr. deosebit). Ezezi A. Bartilla (E. Winkler), Viena, 19/1., Sommergasse 1. — Se se cêră pretutindea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile, unde nu se pōte cãpeta, trimit 7 sticle cu 2 fl. 60 cr. franco. — Deposit în Sibiu la farmacia „Vulturul” C. Müller, piața-mare; farmacia Molnar, strada Cîsnădiei 59.

[1] 17—

Nr. 360/1902.

[151] 2—3

Concurs

Pentru ocuparea posturilor de învățători din comunele mai jos înșirate se scrie concurs cu termen de 15 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

1. Buceș-Vulcan cu filia Buceș-sat, salariu anual 600 corone, și adică 500 cor. din repartitie, ear 100 cor. din venitul cantoral, cuartir în edificiul școlii și 1 stângin lemne de foc.

2. Bulzești-de-sus și de-jos cu filiile Stremți și Fizești, salariu anual 600 cor. din repartitie, cuartir în edificiul școlii și 1 stângin lemne de foc.

3. Ceeba și Căraci, învățătoriu suplent, cu salariu anual de 400 corone din fondul creat pentru sistemizarea postului al doilea de învățătoriu, cuartir și doi stângini de lemne, din cari are să se încăldească și școala.

4. Hărtăgani, salariu anual 600 corone din repartitie, cuartir în edificiul școlii, grădina și 3 stângini lemne de foc din cari are să se încăldească și școala.

5. Luncoiul-de-sus și Podele, învățătoriu ambulant, salariu anual 600 cor. din repartitie, cuartir și 1 stângin de lemne.

6. Seliște și Trestia, învățătoriu ambulant, salariu anual de 600 cor. din repartitie, cuartir în edificiul școlii din Seliște, grădina și 2 stângini lemne de foc din cari are să se încăldească și școala.

7. Tărășel, salariu anual 600 cor. din repartitie, cuartir în edificiul școlii și 1 stângin lemne de foc.

Fiitorii învățători au a instrua elevii în cântări, a-i conduce în Dumineci și sâmbători la biserică și a cânta cu ei în tot decursul sfinte liturgii.

Concurenții au a-și așterne în termenul deschis suplicile lor, instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiteral.

Brad, la 4 August, 1902.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Zărnului în conțelegere cu comitetele parochiale respective școlare.

Vasilie Damian
protopop.

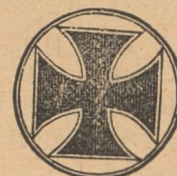
Cruce sau stea duplă electro-magnetică

Patent nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta!

Nu e mijloc secret!

vindecă și înviorază

pe lângă garanție.

Deosebită atențiune e a se aparat vindecă bóle

da împrejurării, că acest vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, tuietură de ureche, bătaie de inimă, sgârciuri de inimă, asma, auzul greu, sgârciuri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceală la mâni și picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bóle cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — În cancelaria mea se află atestate incuse din toate părțile lumii cari prețuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine pōte examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. — Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta” deore-ce „Ciasul-Volta” atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apreciat și cercetat. Deja ieftinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă în deosebi.

Prețul aparatului mare e cor. 6.—

Prețul aparatului mic e cor. 4.—

folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Eспедиție din centru și locul de vîndare pentru țēră și străinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42/V. colțul strada Kálmán.

Pentru pacienții de stomach!

Tuturor cari în urma răcelii ori a prea mării împovărări a stomacului sau prin consumarea de mâncări greu de mistuit prea reci ori prea calde sau prin un traiu neregulat și-au contras bóle de stomach, precum:

Catar de stomach, Sgârciuri de stomach, Dureri de stomach, Mistuire grea sau astupare de stomach

li-se recomandă un bun mijloc de casă, ale cărui rezultate escelente de mulți ani sunt deja probate. Acesta este:

Vinul de buruieni al lui Hubert Ullrich.

Acest vin este preparat din buruieni renumite și recunoscute ca tîmăduitoare, cu vin bun; întărește și înviorază organismul de mistuire al omului. Vinul de buruieni delătură conturbațiile de mistuire și influințază puternic asupra noului formări de sînge sănătos.

Prin întrebuintarea regulată a vinului de buruieni bólele de stomach vor fi curate încă în formare. Se nu întârzie nime dar a-l folosi încă de cu vreme. Simptome, ca: dureri de cap, rigăeli, arsuri în stomach, inflamații, amețeli cu vomări, cari la pacienți cu suferințe învichite apar cu atât mai vehement, dispar adesea după câte-va beuturi de vin de buruieni cu urmările lor neplăcute, maladii, dureri colice, bătaie de inimă, insomnie, precum și conglomerarea sângelui în ficat, splină și suferințele hemoroidice de multe-ori se delătură inte cu vinul de buruieni. Vinul de buruieni delătură mistuirea grea și depărtază prin un scaun ușor materii stricate din stomach și intestine.

Fața palidă și slabă, anemia și slăbiciunile sunt de obicei urmările unei misturi rele a formării insuficiente de sînge și a stării bolnăvicioase a ficatului. Lipsa de apetit și reaua dispoziție, precum și durerile de cap și nopțile perdue (insomnie) consumă adeseori încetul cu încetul multe persoane. Vinul de buruieni dă slăbetei puteri de traiu un nou și prospēt impuls. Vinul de buruieni mărește apetitul, ajută mistuirea și nutritirea, ușurează formarea și schimbarea materiei, înlesnește formarea sângelui, calmăză nervii excitați și crează nouă voe de viață. Nenumărate scrisori de recunoștință și mulțămită dovedesc acestea.

Vinul de ierburi se află de vînzare în sticle fl. 1.50 și fl. 2.— la farmaciile din Sibiu, Turnișor, Seliște, Oena, Slîmnice, Șeica-mare, Nocrich, Avrig, Tâlmaci, Boia, Cîsnădie, Poplaca, Gurartului, Jina, Poiana, Mercurea, Călnic, Loman, Pianul-de-sus, Petrifalău, Sebeșul-săseș, Vinul-de-jos, Daia, Spring, Vingard, Olaba, Begineu, Mihalț, Teiuș, Blaj, Pănade, Țapu, Medias, Blăjeș, Sân-Mărtin, Ibașfalău, Basma, Agnita, Cîncu-mare, Boholt, Făgăraș, Belean, Cămpulung, Rîmnice-Vâlcea, Cudjir, Orăștie, Deva, Hunedoara, Hațeg, Lunca, Puj, Olaba, Ponor, Alba-Iulia etc. — precum și în toate celelalte localități mai mari și mai mici din Ardeal, Ungaria și Austria.

Farmaciile din Sibiu trimit 3 și mai multe sticle de vin cu prețurile originale în toate localitățile din Austro-Ungaria.

Păziți-vă de falsificări!

Se se cêră anumit:

Vinul de buruieni al lui Hubert Ullrich.

Vinul meu nu este o medicină secretă. Părțile lui constitutive sînt: Vin de Malaga 450,0, Spirit de vin 100,0, Glycerin 100,0, Vin roșu 240,0, Sirup de fragi 150,0, Strup de cireș 320,0, Coacăză, Anis, Rădecină „Helen”, iarba ferului americană, Rădecină „Entianus”, „Kalmus” à 10,0. Toate aceste se amestecă.

un. dem. [78] 5—12